

Al VI-lea Recensământ Internațional al berzei albe

În 2004 va avea loc cel de-al VI-lea recensământ internațional al berzei albe. Primul recensământ internațional a fost organizat acum 70 de ani, în anul 1934, la inițiativa profesorului Ernst Schüz. După aceasta au urmat recensămintele din 1958, 1974, 1984 și 1994-1995. România a participat prima dată oficial la aceste recensămintele în anul 1974, la îndemnul Comisiei Monumentelor Naturii de pe lângă Academia Română, iar coordonatorul național a fost mult regretatul profesor Werner Klemm, care a militat în continuu pentru protecția berzelor și a coordonat de-a lungul a mai multor ani recensămintele din țară.

Începând cu 1974 recensămintele internaționale se organizează la intervale de 10 ani și încearcă să cuprindă toate țările din aria de răspândire a speciei. Ultimul recensământ a avut loc în 1994-1995, când s-au numărat în jur de 166000 de perechi de berze albe. Cu ocazia recensământului din România din 1994 - care a fost coordonat de Peter Weber - s-au obținut datele de cuibărire de la 1627 perechi de berze din 778 localități, iar în 1995 numărul perechilor recensate a ajuns la 1920 și datele au provenit din 871 de localități.

La al VI-lea Recensământ Internațional din 2004-2005 și-au anunțat participarea până în prezent 39 de țări din Europa, Africa și Asia, dintre care și România. Cu ocazia acestui eveniment Grupul MILVUS

organizează din nou recensământul național al berzei albe din România cu sprijinul (moral) al Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, respectiv Comisiei Monumentelor Naturii de pe lângă Academia Română. Facem un călduros apel tuturor iubitorilor de păsări de a participa la cea de-a VI-lea ediție a recensământului (2004-2005).

Cum se efectuează recensământul?

Pentru a putea fi prelucrate, centralizate și comparate datele provenite din țările participante, s-a elaborat o metodologie unitară privind modul de efectuare al recensământului. Astfel recensământul se va efectua, de preferință în luna iulie când puii sunt deja mari.

În cazul unui cuib de barză, trebuie notate următoarele informații:

1. Locul cuibului: localitatea, județul și locul exact al cuibului: strada, numărul sau în lipsa acestor date puteți indica câteva repere din apropierea cuibului (de ex. lângă școală, biserică, dispensar etc.). În cazul satelor vă rugăm să indicați și comuna la care aparțin, deoarece pot exista și în același județ mai multe localități cu aceeași denumire (de ex. Satu Nou). Dacă dispuneți de un aparat GPS puteți să determinați și să ne trimiteți coordonatele geografice ale cuibului.

2. Gradul de ocupare al cuibului:

se notează dacă cuibul este ocupat de:

- a. pereche cu pui,
- b. pereche fără pui,
- c. barză solitară, sau
- d. dacă cuibul este gol, părăsit.

3. Numărul puilor: în cazul cuiburilor ocupate de perechi cu pui se notează și numărul puilor. În iulie, puii mari pot fi deosebiți de adulți prin coloritul negricios al ciocului și prin picioarele maronii. La adulți atât ciocul, cât și picioarele au o culoare roșie intensă.

4. Suportul cuibului: se notează suportul pe care a fost construit cuibul. Cuiburile de berze din România sunt construite cel mai frecvent pe următoarele tipuri de suporturi: stâlpi electrici, stâlpi electrici cu suport metalic pentru cuib (la ora actuală există aproximativ 1000 cuiburi de acest gen în Transilvania), hornuri, șure/grajduri, coame ale acoperișelor, copac. Mai rar se găsesc cuiburi și pe alte suporturi (ruine, biserici etc.).

5. Data observației, numele și adresa observatorului.

Grupul Milvus va fi coordonatorul pe țară a proiectului „Towards halting the loss of biodiversity by 2010”, implementat de CEEWEB și finanțat de BUWAL (Swiss Agency for the Environment, Forests and Landscapes). Obiective generale ale proiectului sunt: (1) întărirea capacității a NGO-rilor din regiune pentru a lua parte la implementarea Convenției pentru Biodiversitate (CB); (2) facilitarea formării de parteneriate între organizațiile din regiune; (3) asigurarea posibilității pentru ca organizațiile neguvernamentale să participe activ la implementarea activităților care vizează stoparea scăderii biodiversității până 2010.

Pentru atingerea obiectivelor vom desfășura următoarele activități specifice: traducerea și adaptarea materialelor de prezentare și instruire, organizarea trainingului despre implementarea Convenției pentru Biodiversitate (cu implicarea instituțiilor relevante) și executarea unei evaluări privind implementarea CB în România. Cei care sunt interesați în training și vor să se implice în implementarea CB sunt rugați să ne contacteze.

* * *

În cadrul proiectului “Environmental NGO Electronic Networks in South East European Countries” din cadrul programului REReP, cu finanțare de la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei, în urma unei aplicații înaintate la REC Romania, Grupul Milvus a primit un computer destinat în principal comunicării prin Internet.

Recensământul acvilei de munte în M-ții Apuseni

Până în prezent nu s-a efectuat un studiu amplu privind distribuția speciei în România, datele din literatura de specialitate vizează doar estimări și din zona controlată de noi.

Pentru a intra în posesia unor date mai exacte, am decis ca în anul 2001 să inițiem un program pentru depistarea a câtor mai multe cuiburi, identificarea factorilor periclitanti, precum și în scopul conservării unor perechi pe viitor.

În cadrul programului primul pas a fost controlarea unui număr de treisprezece zone stâncoase caracteristice preferințelor speciei. În locurile unde am depistat urme care indicau prezența păsărilor, am efectuat controale noi.

În zona sus menționată am identificat șapte perechi care ocupau teritoriul, având cuib și am găsit un cuib abandonat, nelocuit în anii în care am studiat. În fiecare teritoriu am căutat cuiburile active de acvile precum și cele de schimb, recontrolând pe fiecare în cursul a celor trei ani.

Repartiția cuiburilor cu perechi pe an arată astfel: 2001 - 3 cuiburi, 2002 - 2 cuiburi, 2003 - 4 cuiburi.

Pentru această perioadă putem aminti douăsprezece încercări de cuibărit din care șase au fost fără succes, în patru am constatat cuibărit reușit cu pui și două cazuri presupuse (păsări cu comportament caracteristic perioadei de cuibărit).

Un alt factor care a influențat negativ reproducerea era cel disturbant, deoarece multe din zonele cu cuib sunt foarte des frecventate de către turiști și alpiniști. Din observațiile noastre reiese, că în locurile unde practicarea sportului prin zborul cu parapanta este prezent, acesta reprezintă cel mai important factor deranjant asupra păsărilor (două cazuri dovedite în care păsările au abandonat cuibul datorită acestuia).

Cazuri mai puțin cunoscute în amănunțime, însă din nefericire existente, sunt scoaterea pontei și a puilor (în două cazuri), precum și braconajul pe care-l putem considera ca amenințare potențială.

Intrând în posesia acestor date referitoare la identificarea unor factori periclitanti, multe dintre acestea ar putea fi regresate prin delimitarea zonelor de protecție și limitarea în timp a diferitelor activități antropogene în jurul cuiburilor.

Dorim ca în viitor să extindem acest recensământ pe toată țara. Prin această cale apelăm la toți cei care dispun de date referitoare la apariția speciei în perioada de reproducere (martie-august), precum de păsări adulte observate în tot timpul anului (inclusiv date mai vechi) să ne contacteze pe adresa grupului.

Komáromi István
Kovács István
Vágási István Csongor

Natura virtuală

Cuvânt introductiv

Probabil cel mai important lucru comun nouă, celor care citim aceste rânduri este iubirea față de natură și devotamentul pentru a o proteja. Este cert că ne place să fim pe teren, mai tot timpul, însă este tot atât de evident că de obicei nu ne putem permite să petrecem tot timpul dorit în natură. Prin prezentarea website-urilor aș vrea să vă propun posibilități de a petrece minutele libere din birou/universitate/școală alături de natură, respectiv să vă atrag atenția asupra accesibilității unor informații de interes din punctul de vedere al protecției naturii.

Paginile diferitelor convenții internaționale de protecție a naturii oferă informații despre documentele de bază a convențiilor, despre amendamentele făcute de diferitele părți contractante, despre deciziile luate la conferințele părților, etc.

Prezentăm mai jos, pe scurt, câteva din site-urile importante pentru cei care sunt interesați de protecția păsărilor și a naturii.

www.cites.org - pe site-ul Convenției de la Washington se poate accesa baza de date a speciilor CITES (mai mult de 33.000 de specii) care conține informații sumare despre fiecare specie. În galeria foto puteți găsi imagini frumoase despre multe specii.

www.wcmc.org.uk/cms/ - site-ul Convenției privind Speciile Migratoare conține descrierea proiectelor specifice axate pe diferite specii (la trei dintre acestea și România este parte contractantă). Calendarul de evenimente conține toate evenimentele majore cu interese conservational.

www.ramsar.org - de pe site-ul Convenției Ramsar se poate accesa pagina fondului de finanțare proprie a convenției (Ramsar Small Grant Fund), în librăria Ramsar pot fi găsite versiunile complete a unor publicații de bază pentru oricine interesat în protecția ariilor umede. Are și o bună colecție de linkuri.

Site-urile altor convenții de interes:

www.ecnc.nl/doc/europe/legislat/bernconv.html - Convenția de la Berna

www.biodiv.org - Convenția pentru Diversitatea Biologică

www.fatbirder.com - Fatbirder este categoric unul dintre cele mai semnificative site-uri de pe net în legătură cu păsările, un loc potrivit pentru inițierea aventurilor ornitologice virtuale. Un număr impresionant de linkuri (ei vorbesc de zeci de mii!) ne ajută să obținem informațiile căutate sau doar să ne bucurăm de păsări. Este greu de crezut ca există un aspect a ornitologiei care nu este cât de puțin acoperit de oferta acestui portal. Merită vizitat.

Grupul Milvus participă de la înființare în Rețeaua de ONG-uri Natura 2000. Doi membri (Nagy Attila și Papp Tamás) au participat la cursul intitulat "*Train the trainers*" organizat în colaborare de către WWF, Ceeweb și Fundația pentru Parteneriat la Gilău (jud. Cluj) între 12 și 14 ianuarie 2004. Scopul acestui curs era ca participanții să-și însușească cunoștințe despre procesul Natura 2000 și să le împărtășească persoanelor interesate din zona lor de activitate.

În acest sens a avut loc la sediul Milvus din Tg.-Mureș o întâlnire în 8 februarie, unde cei doi participanți la cursul de la Gilău au prezentat membrilor Milvus Directivele Păsări și Habitate, după care a urmat o dezbatere liberă pe această temă. La întâlnire au participat și reprezentanți ai Administrației Parcului Național Retezat.

* * *

În cadrul programului de dezvoltare generală a organizației, finanțat de Fundația pentru Parteneriat din Miercurea Ciuc prin proiectul General Support, a avut loc în ianuarie și februarie câte un curs de două zile. Cursul a fost ținut de Kádár Magor (Centrul de Training Terra Nova) și a avut ca temă principală însușirea tehnicilor de fund-raising prin mai multe modalități, cum ar fi aplicații, sponsorizări, evenimente generatoare de fonduri, etc. La curs au participat în total 13 membrii ai Grupului Milvus din mai multe județe.

Kelemen A. Márton

Cristel de câmp în Depresiunile Gheorgheni și Ciuc

Efectivele populațiilor de cristel de câmp au înregistrat o scădere aproape în toată Europa. În unele țări din Est, mai ales după efectuarea unor recensământe mai ample, s-a constatat că mai există populații numeroase, fapt pentru care specia a fost trecută din statutul IUCN Vulnerable la NR (Near Threatened). Principala cauză care a dus la diminuarea efectivelor acestei specii este dependența sa de habitate specifice, adică de pajiști umede cu vegetație ierboasă nu prea deasă și înaltă.

În anul 1997 în România Societatea Ornitologică Română a coordonat un recensământ național, în urma căruia s-a estimat că populația cuibăritoare ar fi între 10 și 20000 de perechi. N-au făcut însă nici o estimare cu privire la relația dintre numărul de perechi și habitat.

În 2001 Wettstein W. și Demeter L. au interpretat un recensământ în mai multe locuri în Depresiunea Gheorgheni și Ciuc.

În anul 2003 între 21-24 iunie și 6-8 iulie am efectuat un recensământ al cristelului de câmp în mai multe locuri favorabile pentru cuibărit. Zonele au fost selectate pe baza informațiilor rezultate din 2001 precum și prin consultarea unei hărți mai detaliate. Terenurile alese au fost vizitate noaptea între orele 23-03, urmărind diferite transecte cu opriri de 5 minute la fiecare 250 de metri. Coordonatele geografice a acestor puncte de observație au fost înregistrate cu ajutorul unei aparat GPS.

Caracteristicile habitatului - ca înălțimea ierbii, procentul de iarbă cosită și procentul de acoperire a terenului cu tufişuri au fost notate în timpul vizitelor efectuate pe lumină.

În Depresiunea Ciuc am reușit să acoperim 9,4 km² în 21 de locuri vizitate. În acest teritoriu s-au auzit din păcate doar nouă masculi cântători.

În Depresiunea Gheorgheni într-un singur loc însă am estimat prezența a 14 masculi pe o suprafață de 6,6 km². La următoarea vizită în iulie în aceași puncte de observație am găsit numai 3 masculi.

Analizând relația dintre densitatea masculilor și caracteristicile habitatelor, nu am găsit nici o relație semnificativă – acest lucru se datorează probabil

și numărului mic de observații și a suprafeței relativ mici de teren cercetată. Cositul intensiv însă pare a influența negativ prezența cristelului.

Comparând rezultatele noastre cu cele din 2001 constatăm o scădere semnificativă. În 4 locuri unde în 2001 au fost 2-3 perechi nu am găsit nici individ, iar în două locuri numărul lor nu s-a schimbat. Diferența mare se datorează probabil secetei din primăvara și vara anului 2003.

Mulțumim și pe această cale lui Bucs Szilárd, Juhász Ágota, Tökölyi Jácint care au ajutat la recensământ și Institutului de Cercetare a Fundației Sapiientia pentru ajutorul financiar.

Szabó D. Zoltán
Demeter László

Zonele vizitate cu ocazia recensământului cristelului de câmp în Depresiunea Ciucului în anul 2003

Recenzie

Romania. A Birdwatching and Wildlife Guide. James Roberts. Burton Expeditions, Somerset, England, 2000. 308 pagini, 2 anexe color, 57 hărți, ediție broșată, 22 GBP

Paralel cu creșterea interesului față de păsări și față de alte grupuri de animale, în ultima vreme se poate constata o tendință de creștere a numărului de cărți și ghiduri destinate turiștilor. Aceeași tendință poate fi observată și pe internet. Autorul cărții este regretatul James Roberts care a trăit opt ani în România și a condus compania „Burton Expedition” fondată de el însuși. În această perioadă a avut prilejul de a cunoaște, și datorită soției sale de origine română, această minunată și încă puțin cunoscută țară în Europa.

Înainte de publicarea acestei cărți, Roberts a publicat mai multe broșuri asemănătoare, dar cartea încearcă să facă un fel de sinteză a experienței sale acumulate de-a lungul ghidării ornitologilor sau turiștilor în general și a călătoriilor sale singuratic. Datorită dimensiunilor sale, cartea poate fi utilizată foarte bine pe teren și pe această cale o recomand tuturor iubitorilor naturii care doresc să întreprindă o călătorie bine pregătită în România.

Cartea este alcătuită din opt capitole foarte bine construite. În primul capitol sunt prezentate detaliat informații generale, cum ar fi: informații generale despre România și fauna sa ornitologică, despre lucrările cele mai precoce călătoriilor, posibilități de călătorie pe uscat, în aer și pe apă, probleme legate de viză, aprovizionare și este discutată situația protecției naturii în România la timpul publicării cărții. În următoarele cinci

capitole sunt amintite 56 de locuri demne de vizitat din Carpați, Transilvania, Dobrogea, Moldova și Banat, urmând să fie prezentate caracteristicile generale ale acestor locuri, posibilitățile de călătorie, de acomodare, precum și păsările caracteristice și alte animale rare. Celor mai multor locuri prezentate le este atașată câte o hartă schitață manual.

În capitolul șapte primim a descriere completă despre parametrii Deltei Dunării, cu accent asupra problemelor actuale de protecție a naturii cu care se confruntă specialiștii în regiune. În ultimul capitol sunt prezentate sub forma unor liste păsările cuibăritoare și accidentale.

Cartea se încheie cu unsprezece anexe, toate sub forma unor liste, cu informații utile pentru turiști și vizitatori. În final se prezintă o listă cu numele hărților care ne ajută să ne orientăm mai bine printre hărți.

Cea mai importantă latură a cărții este partea logistică, cu ajutorul căreia ne putem permite să pornim într-o călătorie în România, fără să ne fie frică de faptul că greșim drumul sau nu vom găsi cazare.

În același timp cred că descrierile zoologice ale unor ținuturi sunt foarte modeste. De cele mai multe ori găsim o listă despre păsările dintr-o zonă dar pot afirma, din propria mea experiență de pe teren că pe baza cărții în pădurile și pe versanții munților nu vom avea ocazia de a observa vreo pasăre caracteristică motivul fiind în principal suprafața enormă pe care încearcă să o acopere această carte.

Atât în aceste descrieri cât și în listele faunistice generale se simte din păcate lipsa criticii

profesionale și a competenței profesionale a autorului. Cu toate că în cazul păsărilor primim multe informații interesante, cartea e plină de date preluate fără nici un control, considerate ipotetice chiar și în secolul al XIX-lea cum ar fi: citarea greșită a perioadei de clocire la *Grus grus*, *Gelochelidon nilotica* și *Sterna sandwichensis*, sau date despre prezența speciilor: *Phalacrocorax aristotelis*, *Pyrhocorax graculus*, *Lagopus tetrrix*, *Charadrius asiaticus*, *vociferus*, *Linodromus scolopaceus*, *L. griseus*, *Sterna paradisea*, *Clamator glandarius*, *Anthus richardsoni*, *Lanius isabellinus*.

Partea care descrie mamiferele este lipsită de detalii, o simplă listă a speciilor caracteristice: râs, ursul brun, lup, dar în comparație cu determinantul de bază „*The Atlas of European Mammals*” de Mitchell-Jones este foarte superficială. Peștii, amfibienii și reptilele sunt redate de asemenea foarte sumar de către autor. Lista fluturilor de zi este și ea sumară, pune accent pe probleme taxonomice depășite de mult (Higgins) sau comentate (Kudrna iar remărcile adăugate sunt total greșite.

Adevărul e că lucrarea nu este nici pe departe o lucrare faunistică dar părerea mea este că nivelul cărții ar fi putut fi cu mult ridicat, dacă autorul ar fi lucrat mai mult la prelucrarea detaliilor.

Oricum, în special pentru partea sa logistică bine concepută, pot recomanda această carte oricărei persoane, care dorește o excursie în această minunată țară plină de viață.

Németh-Bóka Lajos

Locuri de vizitat

Lacul Dumbrăvița

Descriere generală

Lacul de acumulare Dumbrăvița (jud. Brașov) se află în SE Transilvaniei, Depresiunea Bârsei – Culoarul Vlădeni, bazinul râului Olt. Este amplasat în fosta luncă a pârâului Homorodul Perșanilor (Hamaradia), rezultând prin bararea acestuia în avalul comunei Dumbrăvița și are 120 ha luci de apă, depășind suprafața la viituri (primăvara există frecvente revărsări și ieșiri din matcă ale apelor). Clima este mai aspră față de restul depresiunii, fiind un culoar de vânt, iarna zăpezile fiind consistente. Lacul face parte dintr-un complex piscicol de cca. 300 ha, împreună cu 20 eleștee piscicole.

Din anul 2003 este arie protejată prin Hotărâre a Consiliului Județean Brașov, împreună cu unul din eleștee și cu alte două lacuri de la Rotbav (lunca Oltului). Agenția de Protecție a Mediului Brașov a propus în acest an extinderea rezervației actuale la întregul complex piscicol, incluzând toate eleșteele din avalul lacului.

Accesul spre lac se poate face cu trenul, pe ruta Brașov – Sibiu, pe șoseaua Brașov – Sibiu sau de pe drumul comunal Hălchiu – Dumbrăvița.

Habitat și vegetația

Actuala arie protejată are 190 ha, incluzând și vegetația emersă, mlaștinile, fânețele și unele culturi agricole de pe malurile vestic, nordic și sudic.

S-au identificat mai multe tipuri de habitate, în principal habitate umede, caracteristice apelor stagnante sau semistagnante și apelor curgătoare etc. Nu au fost determinate habitate prioritare de conservare

(conform Directivei Habitate), dar sunt importante ca locuri de cuibărit și odihnă pentru păsări câteva asociații vegetale, ca: *Scirpo-Phragmitetum*, cele cu specii de *Typha*, *Carex*, *Phalaris arundinacea*, etc. În partea nord-vestică există o mlaștină eutrofă formată de izvoare, în care cresc specii de *Carex*, *Fritilaria meleagris* și altele. Mlaștina a fost studiată de botaniști înainte de apariția lacului¹. S-au identificat atunci și plante mai rare: *Pedicularis sceptrum carolinum*, *Menyanthes trifoliata*, *Comarum palustre*, *Ligularia sibirica*, *Trollius europaeus*, *Eriophorum latifolium*, *Senecio paludosus*, *S. fluviatilis*. Sunt necesare studii actuale în mlaștină, datorită modificărilor induse de lacul de acumulare mai ales prin creșterea nivelului apelor freatice, creșterea suprafeței de stuf etc.

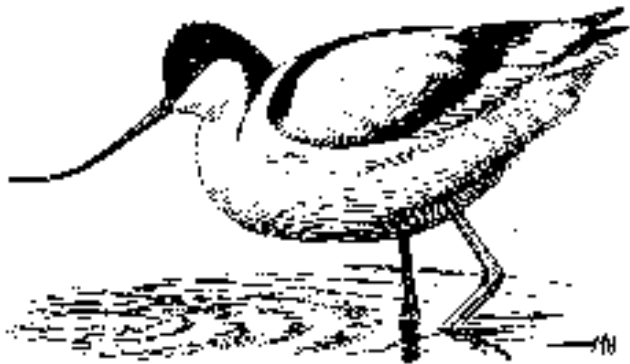
În zona malului vestic se dezvoltă o vegetație submersă și cu frunze plutitoare. Dintre speciile observate, amintim: *Potamogeton* spp., *Ceratophyllum demersus*, *Myriophyllum* sp. etc. Totodată, în zona de vărsare a pârâului în lac și parțial pe malul vestic cresc sălcii și răchite (*Salix* spp.), pe alocuri abundent, formând pâlcuri sau zăvoaie.

Fauna vertebrată

Pe lângă păsări, există și alte specii de animale vertebrate care ocupă diferite habitate. Peștii sunt reprezentați de: crap, caras, oblete, biban etc. Dintre reptile am observat șarpele de apă. Câteva specii de mamifere pătrund în zona lacului: bizamul, iepurele de câmp – chiar în mlaștină, specii de rozătoare mici, vulpea, probabil hermelina și nevăstuica etc.

Avifauna

Păsările sunt bine reprezentate de 105 specii de apă, din care 16% păsări clocitoare și 83% de pasaj. Datorită înghețului total al lacului iarna dispar păsările de apă, fiind doar câteva specii care ierneză, printre care, pițigoii de stuf. Desigur, observațiile avifaunistice s-au efectuat pe întreaga suprafață a complexului piscicol, adică și la eleștee. Dintre speciile de păsări pentru care zona a fost desemnată ca arie protejată de interes avifaunistic fac parte în primul rând cele cert sau probabil clocitoare: buhaiul de baltă, stârcul pitic, rața roșie, creștețul cenușiu. Dintre speciile de pasaj importante pentru declararea ariei protejate, amintim: fundacul cu gușă roșie, fundacul polar, egreta mică,

egreta mare, eretele de stuf, uliganul pescar, fluierarul de lac, chira de baltă, chirighița cu obraz alb, chirighița neagră. Pe lac au poposit și specii cu efective mari pentru Transilvania, toate în migrațiune, astfel: gârlița mare – cca. 400, călifarul alb – cca. 75, iar la eleștee: egreta mică – cca 40, egreta mare – cca 60, barza neagră – 25. Din punct de vedere sistematic, cele mai multe specii aparțin păsărilor de țarm și pescărușilor (ordinul *Charadriiformes*) – 37 specii și rațelor/gâștelor (ordinul *Anseriformes*) – 23 specii. Cele mai rare specii identificate sunt: țigănușul, lopătarul, rața catifelată, scoicarul, ciocintorsul, nisiparul, fugaciul pitic, prundașul de nămol, notațița, lupul de mare mic, pescărușul negricios, pescărița mare etc. În vegetația lacului mai cuibăresc și alte păsări, precum grelușei (*Locustella*) și lăcari (*Acrocephalus*). Stuful și papura sunt și puncte importante de năpărlire și înnoptare pentru mii de rațe, aceste locuri fiind situate în partea vestica a lacului unde se dezvoltă vegetația emersă. În aceeași zonă se concentrează efective mari de păsări în perioada de toamnă pentru hrană, atunci când se dezvoltă plante plutitoare sau submerse.

Dan Traian Ionescu

1. Morariu I., Ularu, P., Ciochia, V., 1971. Ce ocrotim din natura județului Brașov. Cons. Popular Brașov.
2. Ionescu, D.T., 1999. Contributions to the study of the waterfowl from Dumbrăvița Lake and ponds (Bârsa Depression). Transylv. Rev. Syst. Ecol. Res., 1: 191 – 195.
3. Ionescu, D.T., Ioanițescu, A., 2002. Documentație științifică privind constituirea ariei protejate la Rotbav și Dumbrăvița, județul Brașov.

continuare de pe pagina 1.

Puteți solicita un chestionar conceput sub formă de tabel, în care pot fi trecute datele mai multor cuiburi și care poate fi multiplicată, trimițând un e-mail la adresa kosa@hasdeu.ubbcluj.ro, sau puteți să-l descărcați de pe internet accesând oricare dintre următoarele pagini web:

<http://hasdeu.ubbcluj.ro/~kosa>
www.geocities.com/sbrassai
www.milvus.ro

(la cea de-a doua adresă puteți găsi și multe alte informații, respectiv imagini legate de barza albă din România).

Puteți să ne scrieți de asemenea orice altă observație legată de berze: vechimea cuibului, cazuri de cuiburi distruse și berze moarte, datele sosirii și plecării berzelor din localitate, stoluri de berze observate în timpul migrației etc. Dacă aveți un aparat foto digital puteți fotografiacuibul observat și să ne trimiteți poza prin e-mail.

Vă rugăm să expediați datele de cuibărire spre centralizare, prin poștă sau e-mail, până la data de 31 august 2004, coordonatorului IWSC pentru România:

dr. Ferenc Kósa
 Univ. "Babeș-Bolyai"
 Fac. de Biologie și Geologie
 str. Clinicilor nr. 5-7
 400006 Cluj
 e-mail: kosa@hasdeu.ubbcluj.ro
 sau la adresa Grupului Milvus.

După centralizarea datelor primite, acestea vor fi publicate până la sfârșitul lunii septembrie, pe paginile de web sus-menționate, sub forma unei hărți de răspândire și a unui tabel cumulativ cu numărul perechilor recensate din fiecare județ, împreună cu lista participanților la recensământ. Datele centralizate din România vor fi trimise la "Michael-Otto-Institut im NABU" din Bergenhusen (Germania), care coordonează și în 2004-2005 recensământul internațional și și va centraliza datele primite din cele 39 de țări.

Kósa Ferenc

Inaugurarea sediului Milvus

Sediul Asociației din str. Crinului nr. 22, Tg.-Mureș o renovăm de aproape patru ani. "Imobilul", care era de fapt un grajd, ne-a fost alocat de către S.C. Locativ S.A. în urma cererii înaintate și avizate favorabil de Consiliul Local în 2000. Clădirea a necesitat reparații capitale, i-am schimbat acoperișul, am ridicat câteva ziduri noi, mulțumită sponsorilor (cel mai mult ne-a ajutat S.C. Aramis SRL.) și muncii voluntare a membrilor Milvus.

În momentul de față avem un sediu confortabil cu două încăperi și

baie, mobilat corespunzător, dotat cu cinci calculatoare, internet prin cablu, bibliotecă de specialitate. Dotările finale au putut fi realizate datorită finanțării din parte Fundației pentru Parteneriat.

În 11 martie a avut loc inaugurarea oficială la care au participat sponsori și finanțatori majori, partenerii noștri cei mai importanți, respectiv câteva oficialități. Mulțumim tuturor celor care ne-au ajutat!

Programul cu publicul: luni-miercuri-vineri între orele 09-13, respectiv marți și joi între orele 16-20.

Papp Tamás

Natura 2000

În Uniunea Europeană (UE) protecția naturii se bazează în mare parte pe două Directive: Directiva Păsări (1979) și Directiva Habitate (1992). Există și alte regulamente în protecția naturii la nivelul UE, respectiv există legislația proprie a fiecărei țări, care poate să fie mai severă, însă directivele definesc standarde minime pentru statele membre.

Pe baza celor două directive se realizează rețeaua de arii protejate numită „Natura 2000” în statele membre. Această rețea de arii protejate are menirea să oprească declinul biodiversității din Europa. După aderare România va trebui să respecte aceste legi. O condiție a aderării României la UE este ca cele două directive să fie transpuse în legile naționale și ca până în 2007 lista ariilor Natura 2000 să fie gata.

Câteva lucruri bine de știut despre Natura 2000:

- teritoriul existent și propus

ca arie Natura 2000 reprezintă apr. 18% (!) din teritoriul UE (cca. 60 milioane de ha)

- menținerea unei astfel de rețele de zone protejate implică costuri uriașe: în cele 15 țări membre a UE (în 2003) a fost estimat la o sumă între 3,4 miliarde și 5,7 miliarde de EUR/an

- aceste costuri trebuie suportate de guvernul țării respective și de Comunitatea Europeană însă nu există până în acest moment un mecanism în acest sens în UE, deși art. 8 din Directiva Habitate specifică acest lucru

- procesul de desemnare a ariilor Natura 2000 este un proces pur științific (conform directivei) - deci la alegerea ariilor numai criteriile științifice trebuie luate în considerare

- în realitate procesul este foarte puternic influențat de mediul politic, mai ales de investițiile infrastructurale majore (autostrăzi, hidrocentrale) chiar și în actualele țări ale UE

- directivele Habitate și Păsări sunt - din păcate - directivele cele mai defectuos implementate de către actualele țări membre ale Uniunii, ceea ce arată că protecția naturii este încă „copil vitreg” și în UE

- Directiva Habitate se bazează pe Convenția de la Berna, dar ca directivă a UE respectarea ei este mai ușor de controlat, cel puțin în cazul statelor membre; ele care pot primi - și chiar și primesc - sancțiuni în cazul nerespectării termenelor

În România:

- Directivele Habitate și Păsări au fost transpuse în legislația națională prin legea nr. 462 din 1998 (cea mai relevantă, dar mai sunt și altele)

- s-a format o coaliție de ONG-uri (numită Coaliția Natura 2000 România) a cărei scop este asigurarea implementării efective, integrale și la termen a rețelei Natura 2000 în România. Grupul Milvus se implică în procesul Natura 2000, delegând specialiști în grupurile de lucru Păsări, Mamifere, Pești și nevertebrate acvatice, Insecte și Botanică.

- implementarea directivei, care conform legii este exclusiv responsabilitatea guvernelor însă experiența arată că în majoritatea țărilor din UE ONG-urile au avut un rol foarte important.

- Europa este împărțită în regiuni biogeografice iar România este cea mai bogată țară din acest punct de vedere având 5 regiuni: continental, alpin, panonic, pontic și stepic.

Mult așteptata aderare a României la UE va aduce foarte multe schimbări. Din punct de vedere al conservării naturii (în acest moment, pentru că unele legi se schimbă în UE) - balanța este mai mult negativă, deci natura va avea mai mult de suferit decât de câștigat.

Natura 2000 este o unealtă excelentă pentru protecția naturii în cazul în care este pusă în practică corespunzător. Dacă o tratăm numai ca un punct de bifat pe lista condițiilor de aderare în UE riscăm să pierdem poate ultima ocazie de conservare a valorilor naturale unice ale României.

Dacă le vom folosim cum trebuie cele două directive vom putea realiza o reală protecție și acest lucru depinde în mare măsură de fiecare dintre noi.

Papp Tamás

Migrans

Publicația Asociației pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus”. Apare la fiecare trei luni.

Redactor:
Szabó D. Zoltán

Corectură:
Cristina Hodor

Adresa:
Op. 3, Cp. 39
540620 Tg.-Mureș, România
Tel./fax: +40 265 264726
E-mail: milvus@fx.ro
www.milvus.ro

ISSN 1454-0290